

51. Ogólnopolski Konkurs Statystyczny

51st Polish Nationwide Statistical Competition

Na początku czerwca br. zakończył się 51. Ogólnopolski Konkurs Statystyczny (OKS), organizowany przez Centralną Bibliotekę Statystyczną im. Stefana Szulca (CBS). Wzięli w nim udział uczniowie szkół średnich z całej Polski.

Konkurs polega na napisaniu pracy na jeden z trzech tematów. Uczniowie mają na ich przygotowanie dwa miesiące (marzec i kwiecień). Od dwóch lat prace konkursowe można nadsyłać zarówno pocztą tradycyjną, jak i elektroniczną. W roku szkolnym 2021/2022 zgłoszono 110 prac, zdecydowaną większość (aż 98%) – w wersji cyfrowej.

Tematy tegorocznego konkursu brzmiały następująco:

1. Na podstawie rozdziału 15 *Małego Rocznika Statystycznego Polski* (wyd. 2021 lub 2020) scharakteryzuj transport w Polsce.
2. Na podstawie rozdziału 16 *Małego Rocznika Statystycznego Polski* (wyd. 2021 lub 2020) omów handel zagraniczny Polski.
3. Na podstawie rozdziału 18 *Małego Rocznika Statystycznego Polski* (wyd. 2021 lub 2020) scharakteryzuj inwestycje i środki trwałe w Polsce.

Uczniowie, pod kierunkiem swoich nauczycieli (przeważali nauczyciele matematyki i geografii), opracowywali eseje i rozprawki, nierzadko uzupełniane tabelami w formacie Excel, prezentacjami przygotowanymi w programie PowerPoint, a nawet wywiadami. Jury oceniające nadesłane prace brało pod uwagę przede wszystkim stopień wykorzystania danych zaczerpniętych z *Małego Rocznika Statystycznego Polski (MRSP)* i innych źródeł Głównego Urzędu Statystycznego, umiejętność przetwarzania informacji statystycznych przez ucznia, samodzielność w myśleniu i oryginalną koncepcję graficzną pracy.

Regulamin i zadania konkursowe zostały zamieszczone na stronie internetowej CBS (<https://cbs.stat.gov.pl>) w zakładce Konkurs. Tam też podano listę laureatów i nauczycieli, pod kierunkiem których powstały nagrodzone prace. W tym roku do finału weszło 36 uczniów z następujących placówek: Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Wysokiem Mazowieckiem, Zespół Szkół Ekonomicznych im. Stanisława Staszica w Słupsku, Zespół Szkół im. gen. Sylwestra Kaliskiego w Górze, Zespół Szkół nr 1 w Jarocinie, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 3 „Ekonomik” w Zielonej Górze, Zespół Szkół Zawodowych im. Stefana Bobrowskiego w Rawiczu, Zespół Szkół im. Władysława Stanisława Reymonta w Chorzelach, Zespół Szkół nr 2 w Stargardzie oraz Zespół Szkół nr 2 im. gen. Władysława Sikorskiego w Tomaszowie Lubelskim.

Poziom 51. OKS był wysoki i wyrównany. Większość prac poświęcono charakterystyce transportu (temat pierwszy) oraz handlu zagranicznego (temat drugi); temat inwestycji i środków trwałych (trzeci) podjęło niewielu uczniów.

Pierwszą nagrodę w konkursie – laptop – zdobyła Roksana Ogrodnik, uczennica Zespołu Szkół nr 2 w Stargardzie. Jej praca, napisana pod kierunkiem Jolanty Stępczyńskiej, poświęcona była trzeciemu z tematów konkursowych. To niezwykle obszerne, ponad 100-stronicowe, opracowanie, wyjątkowe zarówno w formie, jak i treści, przypominało pracę licencjacką. Składały się na nie: esej na temat możliwości zainwestowania 10 000 zł w akcje spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, zawierający kalkulację efektów po sześciu miesiącach, szczegółowa analiza inwestycji i środków trwałych przeprowadzona na podstawie danych pochodzących z *MRSP*, wywiady z właścicielem firmy prywatnej i z radnym Młodzieżowego Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego, a także prezentacja, w której autorka na podstawie danych statystycznych, analizy giełdowej i samodzielnego badania kilkudziesięciu respondentów (przeprowadzonego od 9 do 11 kwietnia 2022 r. w Stargardzie) wyliczyła, jak skutecznie zainwestować milion złotych.

Drugie miejsce i nagrodę w postaci smartfonów zdobyły ex aequo: Aleksandra Chuda z Zespołu Szkół Zawodowych im. Stefana Bobrowskiego w Rawiczu, która również wybrała temat inwestycji i środków trwałych, Natalia Lewandowska z Zespołu Szkół nr 2 w Stargardzie i Natalia Wawrzusiszyn z Zespołu Szkół nr 2 im. gen. Władysława Sikorskiego w Tomaszowie Lubelskim, które napisały prace na temat transportu. Wszystkie te opracowania wyróżniały się dogłębną analizą badanych zjawisk statystycznych, szerokim wykorzystaniem źródeł danych, także spoza *MRSP* i baz GUS, a także starannie dobraną formą prezentacji danych.

Trzecie miejsce, nagrodzone e-bookiem, zajęli ex aequo: Alicja Antosiak i Jakub Danelski z Zespołu Szkół Powiatowych im. Władysława Stanisława Reymonta w Chorzelach oraz Jakub Małańczuk z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 3 „Ekonomik” w Zielonej Górze. Jakub Danelski wybrał drugi z tematów konkursowych – handel zagraniczny, a Alicja Antosiak i Jakub Małańczuk – pierwszy, czyli transport. W ocenie jury prace te wyróżniały się przede wszystkim bardzo dobrym wykorzystaniem danych zawartych w *MRSP*, świetnym opracowaniem danych statystycznych (także spoza rocznika) oraz nienaganną formą ich prezentacji na wykresach i w tabelach.

Zdobywcy czwartego miejsca otrzymali nagrody w postaci albumów i leksykonów. W tym gronie znalazło się 29 uczniów: Natalia Arent, Marta Berezowska, Marta Bieruta, Jakub Chojnacki, Karolina Cieszyńska, Wiktoria Czyżewska, Oliwia Dobosz, Dominika Dudzińska, Aleksandra Duong, Agnieszka Gołaszewska, Joanna Góralska, Nikola Klepacz, Angelika Kmieć, Adrian Kosiedowski, Natalia Labuda, Bartłomiej Malinowski, Martyna Mazur, Tobiasz Moszczyński, Agnieszka Niemczyk, Radosław

Niziołek, Julia Owsiuik, Magdalena Popławska, Nadia Powideł, Wiktoria Pustkowiak, Urszula Sierota, Agata Szymańska, Joanna Świątek, Patrycja Wińska i Wiktoria Włodarska.

Jury przyznało też nagrodę specjalną – publikacje GUS – za największą liczbę przysłanych prac konkursowych. Trafiła ona do Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Stanisława Staszica w Słupsku, z której napłynęły aż 82 prace, napisane pod kierunkiem Anny Jachurskiej.

Każdy z nagrodzonych uczniów otrzymał pamiątkowy dyplom, a nauczyciele – pisma z podziękowaniem oraz książki wydane przez GUS.

Ogólnopolski Konkurs Statystyczny to znakomita forma promocji statystyki w szkołach średnich. Dziękujemy wszystkim uczestnikom, gratulujemy zwycięzcom i zapraszamy do udziału w przyszłorocznej edycji konkursu.

Bożena Łazowska

Centralna Biblioteka Statystyczna, Polska / Central Statistical Library, Poland

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3235-5485>